

Brüssel, 16. oktoober 2026
(OR. en)

14219/26

ENER 638

MÄRKUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Alaliste esindajate komitee / nõukogu
Teema:	2030. aasta järgne raamistik: eesmärgid – Arvamuste vahetus

Transpordi, telekommunikatsiooni ja energeetika nõukogu 29. oktoobri 2026. aasta istungi ettevalmistamiseks edastatakse delegatsioonidele lisas eesistujariigi taustteave teemal „2030. aasta järgne raamistik: eesmärgid“.

ARVAMUSTE VAHETUS 2030. AASTA JÄRGSETE EESMÄRKIDE ÜLE

Programmi „Eesmärk 55“ raamistik sisaldab energiaeesmärke, mis toetavad üldist eesmärki vähendada kasvuhoonegaaside netoheidet 2030. aastaks võrreldes 1990. aasta tasemega vähemalt 55%. 2026. aasta märtsis vastu võetud Euroopa kliimamäärus sisaldab eesmärki vähendada 2040. aastaks heidet 90 % ja selles kinnitatakse taas kohustust saavutada 2050. aastaks kliimaneutraalsus. 2040. aasta eesmärgi ja Euroopa muutuva energiajulgeolekuolukorra tõttu on järgmiseks kümnendiks vaja uut energiapoliitikaraamistikku.

Tuginedes juunis toimunud energeetika nõukogu istungil toimunud varasemale selleteemalisele arvamuste vahetusele, mis muu hulgas hõlmas arutelu taastuvenergia- ja puhta energia eesmärkide üle, on nüüd vaja vaadelda muid asjakohaseid teemasid, nagu energiatõhusus, elektrifitseerimine, süsteemidevaheline ühendus, paindlikkus ja energiaalane vastupanuvõime.

Kehtiva *energiatõhususe direktiiviga* mõõdetakse energiatõhususe eesmärke energiakulu vähendamise seisukohast. Alternatiivseks mõõdikuks võiks olla eesmärk suurendada energiamahukust, mis võib stimuleerida nii energiatõhusust kui ka majanduslikku konkurentsivõimet. Seda võib arvutada energia lõpptarbimisena majandustoodangu ühiku, näiteks sisemajanduse koguprodukti või kogurahvatulu kohta.

Juulis avaldatud *elektrifitseerimise tegevuskavas* on esitatud soovituslik eesmärk kahekordistada 2040. aastaks ELi praegust elektri osakaalu energia lõpptarbimises praeguselt 23%-lt 46%-le. Sõltuvalt mõjuhinnangust võiks tulevases raamistikus sisalduda siduv elektrifitseerimise eesmärk. Tegevuskava sisaldas ka põhilist tulemusnäitajat, kus elektri ja gaasihinna maksimaalne suhe igas liikmesriigis oleks kodumajapidamises 2,5 ja ettevõttes 2.

Energialiidu ja kliimameetmete juhtimist käsitleva määrusega kehtestati 2030. aastaks vähemalt 15% süsteemidevahelise ühenduse eesmärk. Võttes arvesse süsteemidevahelise ühenduse, salvestamise ja paindlikkuse osatähtsust nii puhta energia kasutuselevõtu kui ka energiajulgeoleku toetamisel, sealhulgas võimaluse korral isekäivitusvõime kaudu, võiks vaadelda nende valdkondade eesmärgi pärast 2030. aastat. Energiataristu rahastamise kavandatav suurendamine *Euroopa ühendamise rahastust* võib samuti anda võimaluse toetada strateegiliselt olulisi projekte ja tugevdada piiriüleseid elektrivõrke.

Kuigi tulevane *energiajulgeoleku tugevdamise* pakett peaks olemasolevat energiajulgeolekuraamistikku tugevdama, võiks kaaluda ka konkreetsete energiaalase vastupanuvõime eesmärkide lisamist 2030. aasta järgsesse raamistikku.

Tunnistades lõpetuseks üldist eesmärki võimalikult palju lihtsustada, võiks valdkondlike eesmärkide väärtust veel kord hinnata. Samuti võiks kaaluda, kas mõne kujunemisjärgus sektori puhul oleks siiski kasulik püstitada selgemad eesmärgid ja pöörata neile suuremat poliitilist tähelepanu, mida saab teha valdkondlike eesmärkide kehtestamisega.

Küsimused ministritele

- K1.** *Milline peaks olema 2030. aasta järgne energiatõhususe eesmärk? Kas seda tuleks väljendada energiatarbimise, energiamahukuse suurendamise või mõne muu näitaja abil?*
- K2.** *Millised elektrifitseerimise, süsteemidevahelise ühenduse, paindlikkuse ja energiaalase vastupanuvõime eesmärgid võiks säilitada või neid suurendada, millised tuleks järk-järgult kaotada ja milliseid uusi eesmärgi tuleks kehtestada?*